

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 4. évfolyamosok számára

2014. január 18. 10:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

<p>1. Állítsd számozással betűrendbe a felsorolt zeneszerzők nevét!</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;">Bartók Béla <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="text-align: center;">Kodály Zoltán <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="text-align: center;">Bakfark Bálint <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;">Erkel Ferenc <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/></div> <div style="text-align: center;">Kacsóh Pongrác <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/></div> </div>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>	a																										
a																												
<p>2. Alkoss négy szót az ábrában található valamennyi szótag felhasználásával! Mindegyik szótagot csak egyszer használhatod fel!</p> <p>Írd le a szavakat a pontsorokra! Ügyelj a pontos másolásra és a helyesírásra!</p> <div style="text-align: center; margin: 20px 0;"> <table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td style="padding: 5px;">-rá-</td><td style="padding: 5px;">-ó-</td><td style="padding: 5px;">-veg</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">sző-</td><td style="padding: 5px;">-fürt</td><td style="padding: 5px;">-tyú</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">di-</td><td style="padding: 5px;">-ló</td><td style="padding: 5px;">szö-</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">haty-</td><td style="padding: 5px;">-da-</td><td style="padding: 5px;">-lő-</td></tr> </table> </div> <p>1. szó:</p> <p>2. szó:</p> <p>3. szó:</p> <p>4. szó:</p>	-rá-	-ó-	-veg	sző-	-fürt	-tyú	di-	-ló	szö-	haty-	-da-	-lő-	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">b</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">c</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">d</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>	a		b		c		d								
-rá-	-ó-	-veg																										
sző-	-fürt	-tyú																										
di-	-ló	szö-																										
haty-	-da-	-lő-																										
a																												
b																												
c																												
d																												
<p>3. Alkoss új szavakat egy-egy betű hozzáadásával és a betűk átrendezésével a megadott rokon értelmű szavak alapján! A kétjegyű mássalhangzót is egy téglalapba írd!</p> <div style="text-align: center; margin: 20px 0;"> <table style="margin: auto;"> <tr><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">É</td></tr> <tr><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">É</td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">R</td></tr> <tr><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">R</td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">É</td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">M</td></tr> <tr><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td></tr> <tr><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td></tr> <tr><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td><td style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </td></tr> </table> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 20px;"> <div style="width: 45%;"> <p>a) <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/></p> <p>b) <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/></p> <p>c) <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/></p> </div> <div style="width: 45%; text-align: right;"> <p>medál</p> <p>bátor</p> <p>darabjaim</p> </div> </div>	É	É	R	R	É	M																<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">a</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">b</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">c</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>	a		b		c	
É																												
É	R																											
R	É	M																										
a																												
b																												
c																												

4. Fejtsd meg a következő titkosírással írt szavakat! Írd a megfejtéseket a pontvonalra!

a	
b	
c	
d	

a	á	b	c	cs	d	e	é
f	g	gy	h	i	í	j	k
l	ly	m	n	ny	o	ó	ö
ő	p	r	s	sz	t	ty	u
ú	ü	ű	v	z	zs		

- a)
- b)
- c)
- d)

5. Keresd meg a következő szavak rokon értelmű párját!

Írd a négyzetekbe a hiányzó mássalhangzókat! (A kétjegyű mássalhangzókat egy négyzetbe írd!)

a	
b	
c	
d	

- a) félénk

	á		o		t	a		a	
--	---	--	---	--	---	---	--	---	--
- b) csinos

	a	k	a		o	
--	---	---	---	--	---	--
- c) zsigori

g	a		a		o			o		ó
---	---	--	---	--	---	--	--	---	--	---
- d) ravasz

	o	n		o			a		o	
--	---	---	--	---	--	--	---	--	---	--

6. Pótold a szavakban a hiányzó *j* vagy *ly* betűt!

- a) pá.....a b) harká..... c) papagá..... d) re.....té.....

a	
b	
c	
d	

7. Egészítsd ki a hiányos szavakat a meserészletben! Ügyelj a helyesírásra!

Volt egy jómódú parasztember, **a.....ak** volt egy felesége, meg egy leánya.

E.....er odament egy fiatal legény másodmagával háztűznézőbe. **Min.....árt** kínálták őket tyúkkal, kaláccsal.

Borért is **lekül.....e** az ember a leányát a pincébe. Lement a leány, elkezdte nézni, hogy melyik a legnagyobb **hord.....**, hogy abból vigyen. Amint ott vizsgálódik, meglát egy káposztáskövet a pince egyik oldalához támasztva.

Elgondolkozott a leány, hogy őérte most itt vannak, ő most férjhez megy, és **le.....** majd neki egy gyereke, akinek vesz egy kis ködmönt a vásárban. A kisfiú, ha le talál szökni a pincébe, ugrál a káposztáskő körül, a káposztáskő eldől, a kisgyereket agyonüti. Kire marad akkor a kis ködmön? Ezen a leány **a.....ira** elkeseredett, hogy leült a padra, és ott sírni kezdett.

(Arany László: *A kis ködmön* részlet alapján)

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

8. Egészítsd ki a mondatokat a beszélő szándékának megfelelően! Tedd ki a mondatvégi írásjeleket is!

a) Csodálkozás

....., de magas ez a kilátó

b) Tiltás

..... hajolj ki a korláton, mert veszélyes

c) Tagadás

..... megyek el kirándulni holnap

d) Tudakolás

..... kezdődik az ünnepség

a	
b	
c	
d	

9. Olvasd el figyelmesen a következő ismeretterjesztő szöveget! Oldd meg a feladatokat a szöveg alapján!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

A leghíresebb magyar játék

A magyar Rubik Ernő 1975-ben egy olyan egyéni játékot talált fel, amelyik még ma is sokakban izgalmat kelt. A Rubik-kocka (eredeti nevén bűvös kocka) egy logikai játék. A kocka oldalai különféle színűek, és elforgathatók az adott oldal középpontja körül. Rendszeretlen forgatással az oldalak színösszeállítása összekeverhető. A játék célja, hogy az oldalak előzetesen összekevert színeit forgatással visszaállítsuk az eredeti, rendezett állapotukba.

Már a játék népszerűvé válásának kezdetén is izgatta az embereket, hogy vajon hány forgatásból lehet visszarendezni a kockát bármilyen összekevert állásból. 2010-ben bebizonyították, hogy legfeljebb húsz forgatással visszaállítható az eredeti helyzet bármilyen kiindulási állapotból.

Rubik Ernő ezzel a kockával a budapesti Iparművészeti Főiskola tanáraként tanítványai térbeli képzelőerejét és memóriáját akarta fejleszteni. A fővárosi játékboltok polcain 1977-ben jelentek meg az első ilyen játékkockák, majd néhány év alatt valóságos kockaláz uralta el a világot. 1980-ban csak Magyarországon 1 millió Rubik-kockát adtak el. Ugyanebben az évben, Angliában AZ ÉV JÁTÉKA díjat is elnyerte. 1982. június 2-án rendezték meg az első kockatekerő világbajnokságot 19 ország részvételével.

Az egész világon népszerű játék sikere többek közt annak is köszönhető, hogy akárhogy mozgatjuk is a kockát, az egyben marad.

Rubik Ernő 1977-ben megalkotta a Rubik-kígyó nevű játékát, 1985-ben pedig a bűvös négyzetekkel aratott sikert. Ezeket követte a bűvös dominó és a Rubik-óra, majd a 2009-ben bemutatott Rubik-gömb. Ezek a játékok azonban már nem vetekedtek a bűvös kocka sikerével, amelyből napjainkig 150 millió darabnál is többet adtak el.

(MI MICSODA sorozat: Otthonunk, Magyarország)

- a) Melyik szó **nem** kapcsolható Rubik Ernő találmányaihoz?

Karikázd be az egyetlen megfelelő válasz betűjelét!

- A) dominó
- B) gömb
- C) kártya
- D) kígyó
- E) kocka

b) Egészítsd ki az olvasott szöveg szerint a mondatot! A felsorolt szavak közül válassz!
A megfelelő szó betűjelét írd a pontsorra!

Rubik Ernőnek az volt a a kockával,

hogyan fejlessze térbeli képzelőerejét és

A) kollégái

B) feladata

C) kézügyességét

D) bizonyítéka

E) emlékezőtehetségét

F) diákjai

G) célja

H) mindenki

I) gyorsaságát

Döntsd el, hogy a következő állítások igazak vagy hamisak! Írj **I** betűt az igaz, **H** betűt a hamis állítások elé a pontsorra!

- c) A Rubik-kocka csak annak köszönheti sikerét, hogy akárhogyan mozgatjuk, mindig egyben marad.
- d) A Rubik-kocka egy csoportos ügyességi játék.
- e) Rubik Ernő a budapesti Iparművészeti Főiskola tanára volt.
- f) Rubik Ernő nevéhez fűződik a bűvös négyzetek feltalálása is.

g) Állítsd számozással időrendi sorrendbe a Rubik-kockával kapcsolatos eseményeket!
Írd a számokat a pontvonalakra!

..... Megrendezik az első kockatekerő világbajnokságot.

..... Bebizonyítják, hogy a kocka húsz forgatásból kirakható bármilyen helyzetből kiindulva.

..... A Rubik-kígyó feltalálása.

..... A Rubik-kocka elnyeri az egyik legkiemelkedőbb díjat Angliában.

..... A Rubik-óra feltalálása.

